

Ενότητα 2^η Το τέχνασμα του Θεμιστοκλή

| | |
|--|---|
| ”Αλλ’ ἐπεὶ τῶν πολεμίων ὁ στόλος | Αλλά όταν ο στόλος των εχθρών |
| προσφερόμενος τῇ Ἀττικῇ κατὰ τὸ Φαληρικὸν | πλησιάζοντας στην Αττική από την πλευρά του Φαλήρου |
| τοὺς πὲριξ ἀπέκρυψεν αἰγιαλούς, | απέκρυψε τις γύρω παραλίες |
| πάλιν ἐπάπταινον οἱ Πελοποννήσιοι πρὸς τὸν Ἰσθμόν. | οἱ Πελοποννήσιοι φοβισμένοι πάλι σκέφτονταν να αποπλεύσουν για τον Ισθμό. |
| ”Ἐνθα δὴ ὁ Θεμιστοκλῆς ἔβουλεύετο | Ἐνώ λοιπόν ἔτσι εἶχε η κατάσταση, ο Θεμιστοκλῆς σκεφτόταν |
| καὶ συνετίθει τὴν περὶ τὸν Σίκινον πραγματείαν. | καὶ κατάστρωνε το τέχνασμα με το Σίκινο. |
| ”Ἡν δὲ τῷ μὲν γένει Πέρσης ὁ Σίκινος, αἰχμάλωτος, | Ο Σίκινος ήταν Πέρσης στην καταγωγή, αιχμάλωτος, |
| εὗνους δὲ τῷ Θεμιστοκλεῖ καὶ τῶν τέκων αὐτοῦ παιδαγωγός. | φιλικός στον Θεμιστοκλή και παιδαγωγός των παιδιών του. |
| Τοῦτον ἔκπεμπει πρὸς τὸν Ξερξην κρύφα, | Αυτόν τον στέλνει κρυφά προς τον Ξέρξη, |
| κελεύσας λέγειν ὅτι Θεμιστοκλῆς ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς | αφού τον διέταξε να πει ότι ο Θεμιστοκλῆς, ο στρατηγός των Αθηναίων, |
| αίρούμενος τὰ βασιλέως | παίρνοντας το μέρος του (Πέρση) βασιλιά |
| ἔξαγγέλλει πρῶτος αὐτῷ | στέλνει πρώτος σ' αυτόν την πληροφορία |
| τοὺς Ἕλληνας ἀποδιδράσκοντας, | ότι οι Έλληνες προσπαθούν να δραπετεύσουν |
| καὶ διακελεύεται ἐν ᾧ ταράπτονται τῶν πεζῶν χωρὶς ὄντες | και συμβουλεύει, ενώ βρίσκονται σε σύγχυση χωρίς το πεζικό, |
| ἐπιθέσθαι καὶ διαφθεῖραι τὴν ναυτικὴν δύναμιν. | να τους επιτεθεί και να εξοντώσει τη ναυτική τους δύναμη. |
| Ταῦτα δ' ὁ Ξέρξης ὡς ἀπ' εὔνοίας λελεγμένα δεξάμενος, | Επειδή ο Ξέρξης δέχτηκε αυτά, πιστεύοντας ότι είχαν λεχθεί με φιλική διάθεση, |
| ἥσθη καὶ εύθὺς ἔξέφερε πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τῶν νεῶν | ευχαριστήθηκε και αμέσως ἔδωσε διαταγή στους κυβερνήτες των πλοίων |
| διακοσίαις ναυσὶν ἀναχθέντας ἥδη | αφού αποπλεύσουν με διακόσια καράβια |
| διαζῶσαι τάς νήσους, | να περικυκλώσουν τα νησιά, |
| ὅπως ἐκφύγοι μηδεὶς τῶν πολεμίων. | για να μη ξεφύγει κανείς από τους εχθρούς. |

Πλούταρχος, Βίοι Παράλληλοι, Θεμιστοκλῆς 12.2-6 (διασκευή)

Παράλληλα κείμενα

Ο Πολύαινος παραθέτει στα παρακάτω αποσπάσματα δύο περιπτώσεις κατά τις οποίες φάνηκε η εξυπνάδα και η στρατηγική δεινότητα του Θεμιστοκλή.

| Πρώτο παράλληλο κείμενο | Μετάφραση |
|--|--|
| <p>Τοῦ θεοῦ χρήσαντος τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εύρυοπα Ζεὺς οἱ μὲν ἄλλοι Ἀθηναῖοι τειχίζειν τὴν ἀκρόπολιν ἡγόρευον, Θεμιστοκλῆς δὲ ἐς τὰς τριήρεις ἔμβαίνειν, ώς ταύτας οὕσας τὸ ξύλινον τεῖχος τῶν Ἀθηναίων. ἐπείσθησαν, ἐνέβησαν, ἐναυμάχησαν, ἐνίκησαν.</p> <p>Πολύαινος, Στρατηγήματα 1.30.2</p> | <p>Όταν ο θεός έδωσε χρησμό και ο παντεπόπτης Δίας παρείχε την ἀδεια για ξύλινο τείχος στην Αθηνά, ἄλλοι Αθηναίοι πρότειναν να περιβάλλουν με τείχος την Ακρόπολη, ενώ ο Θεμιστοκλῆς (πρότεινε) να μπουν στα πλοία, επειδή αυτά ήταν το ξύλινο τείχος των Αθηναίων. Πείστηκαν, επιβιβάστηκαν, ναυμάχησαν, νίκησαν.</p> |

| Δεύτερο παράλληλο κείμενο | Μετάφραση |
|---|--|
| <p>Θεμιστοκλῆς ἐναυλόχει περὶ Σαλαμίνα· τοῖς Ἑλλησιν ἐδόκει φεύγειν, Θεμιστοκλεῖ ναυμαχεῖν ἐν στενῇ θαλάσσῃ. ώς δὲ μένειν οὐκ ἔπειθεν, ἦν αὐτῷ Σίκιννος εὔνοῦχος παιδαγωγὸς τοῖν παιδοιν, νύκτωρ τὸν Σίκιννον τοῦτον ώς βασιλέα πέμπει μηνύσοντα κατ' εὔνοιαν δὴ ὅτι ἀποδιδράσκει τὸ Ἑλληνικόν· ἀλλὰ ναυμάχει. πείθεται βασιλεὺς καὶ ναυμαχεῖ, καὶ τὸ πλήθος τῶν τριήρων συνέτριψεν ἡ στενὴ θάλασσα· οἱ δὲ Ἑλληνες ἄκοντες ἐνίκησαν τῇ σοφίᾳ τοῦ στρατηγοῦ.</p> <p>Πολύαινος, Στρατηγήματα, 1.30.2-3</p> | <p>Ο Θεμιστοκλῆς παραμόνεις κοντά στη Σαλαμίνα· φαινόταν καλό στους Ἑλληνες να φεύγουν, στο Θεμιστοκλή να ναυμαχήσει σε στενή θάλασσα. Καθώς δεν τους ἔπειθε να μείνουν, είχε αυτός κάποιο Σίκιννο δούλο παιδαγωγό των δύο παιδιών του, τη νύχτα τον στέλνει στο βασιλιά για να του μηνύσει, λόγω συμπάθειας, ότι οι Ἑλληνες δραπετεύουν· εμπρός να ναυμαχήσεις. Πείθεται ο βασιλιάς και ναυμαχεί και το πλήθος των πλοίων το συνέτριψε η στενή θάλασσα· και οι Ἑλληνες τους νίκησαν χωρίς τη θέλησή τους εξαιτίας της σοφίας του στρατηγού.</p> |